

ANTALYA VIZYON PLANI

'KUCAKLAYAN KENT'

KENTSEL VIZYON
PLATFORMU

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

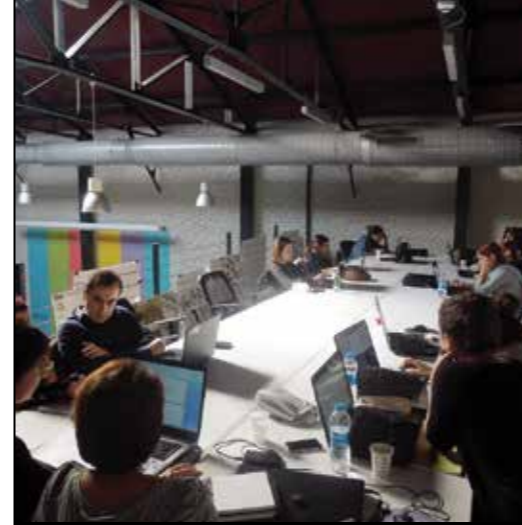
NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile

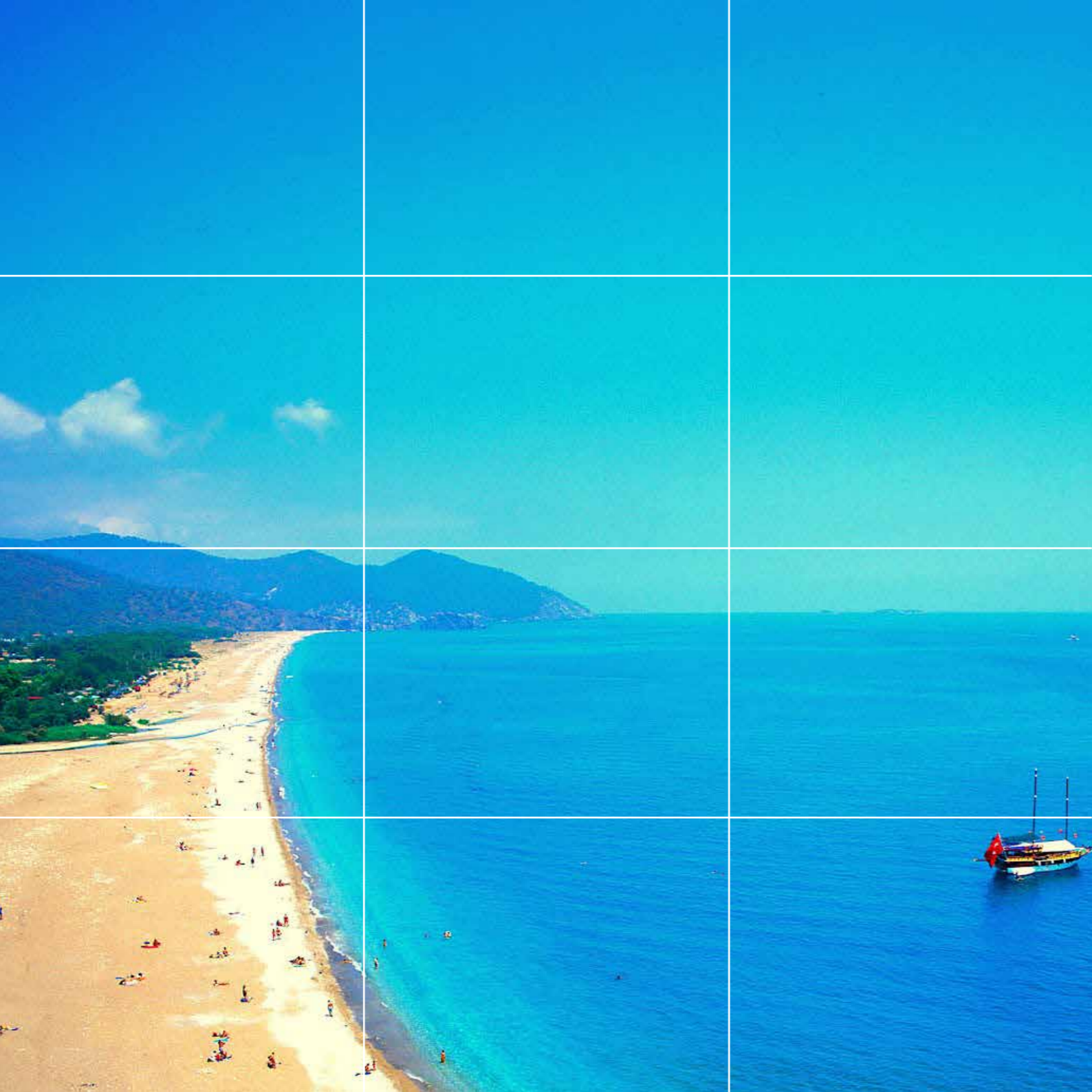
- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81KENT
VİZYON
www.kentselvizyon.org

“Antalya Vizyon Planı”
‘Kentsel Strateji’ tarafından geliştirilen
kapsam ve içerik çerçevesinde,
A. Faruk Göksu ve Sıla Akalp’in
Stüdyo 33’te verdiği eğitimler sonucunda
N. Gökçe Tüfekçi tarafından hazırlanmıştır.

01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

07

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

15

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

20

04

VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

23

05

ANTALYA'NIN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

34

BÖLÜM

01

Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER

Nüfus:
2.092.537 kişi

Ekonomik Değerler

- Turizm ve hizmetler
- Tarım
- Sanayi

Eğitim

- Akdeniz Üniversitesi (35.000 öğrenci)
- Uluslararası Antalya Üniversitesi
- Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi

Tarihsel İzler

- Karain Mağarası (Eski Taş Devri)
- Patara, Perge (Hitit dönemi)
- Likya Bölgesi (M.Ö. 3000)
- Pamfilya Bölgesi (M.Ö. 1600)

Performans Kriterleri

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

7

ÇEVRE

6

EKONOMİ

5

SOSYAL

45

YAŞAM KALİTESİ

3

Sosyal Altyapı:

- 17 kütüphane
- 12 sinema
- 7 müze
- 3 üniversite

Doğal Değerler:

- Manavgat
- Toroslar
- Kıyı falezleri
- Beydağı Milli Parkı
- Köprülü Kanyon Milli Parkı

10 TEMEL SORUN

10

- 1 Turizm-ekoloji dengesizliği
- 2 Sosyal performansın ekonomik performansın gerisinde kalması
- 3 Turizme dayalı ekonomi
- 4 Kırsal yerleşimlerdeki hizmet eksikliği
- 5 Kırılgan ekosistemlere yöneltilen imar tehdidi
- 6 Eksik kentlilik kimliği ve aidiyet duygusu
- 7 Kıyı ve Kır Bütünleşmemesi
- 8 Yaratıcı sermayenin, kentin rekabet potansiyelinin gerisinde kalması
- 9 Kaliteli kamusal alan eksikliği
- 10 Kuzey Akdeniz'e sınırlı erişim

10 TEMEL FIRSAT

- 1 5 bin yıllık uygarlık geçmişi
- 2 Batı Akdeniz'in ekonomik merkezi
- 3 Aynı coğrafyada farklı doğal karakteristikler
- 4 Üretime elverişli bitki örtüsü
- 5 Ülkeler arası yoğun insan akışı
- 6 Nitelikli insan kaynağına erişim
- 7 Tarımsal üretimde birikim ve beceri
- 8 Turizm aktivitelerinde çeşitlilik potansiyeli
- 9 Yoğun yabancı kökenli nüfus
- 10 Yüksek kalitede sağlık hizmeti

11

BEK ANALİZİ

Kaynak: KentSEL Strateji

Birikim

Uygarıkların mirası
Altın Portakal & Festivaller
Eğitim
Sanat
Spor

Bereket

Güneş
İklim
Toprak
Uygarıkların izleri
Su

Beceri

Tarım
Yerel ürünler
Misafirperverlik
Birlikte yaşam

Bakış

Akdeniz
Batı Toroslar: Burdur-Isparta-Antalya
Çok katmanlı kent

Büyüme

Ticaret
Sanayi
Çevre illerle işbirliği

Beklenti

Altyapı
Üretim
Ekonomik çeşitlilik
Koruma
Kırsal kalkınma

Ekoloji

Falezler
Kıyı Bandı
Caretta Caretta
Toroslar
Beydağı Milli Parkı

Ekonomi

Turizm
Tarım — Ziraat
Ticaret
Serbest bölge

Eşitlik

Uluslararası kucaklaşma
Yaşam kalitesi
Hizmete erişim

Etkinleştirme

Akdeniz Üniversitesi
Köyler
Meslek odaları
Turizm yatırımcıları

Edinim

Kentlilik kimliği
Sektörel çeşitlilik
Çevre bilinci
Afet bilinci

Entegrasyon

Üniversite-Sanayi-Tarım
Uluslararası entegrasyon
Çevre illerle entegrasyon
Artan nüfus

Koruma

Ekoloji
Kıyı
Kaleiçi
Tarım toprakları
Tarihi uygarıklar

Kapasite

Üniversite
Yatırımlar
Nüfus
Kamu kapasitesi
Kalifiye işgücü

Kalkınma

Ticaret
Turizm
Tarım
Sağlık

Kimlik

Akdeniz
Likya
Altın Portakal

Katılım

Meslek Odaları
Turizm Aktörleri
Yabancı Nüfus
Üniversite

Kurgu

Kıyı ve Kır Bütünleşmesi
Kucaklayan kent
4 mevsim yaşam

BÖLÜM

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

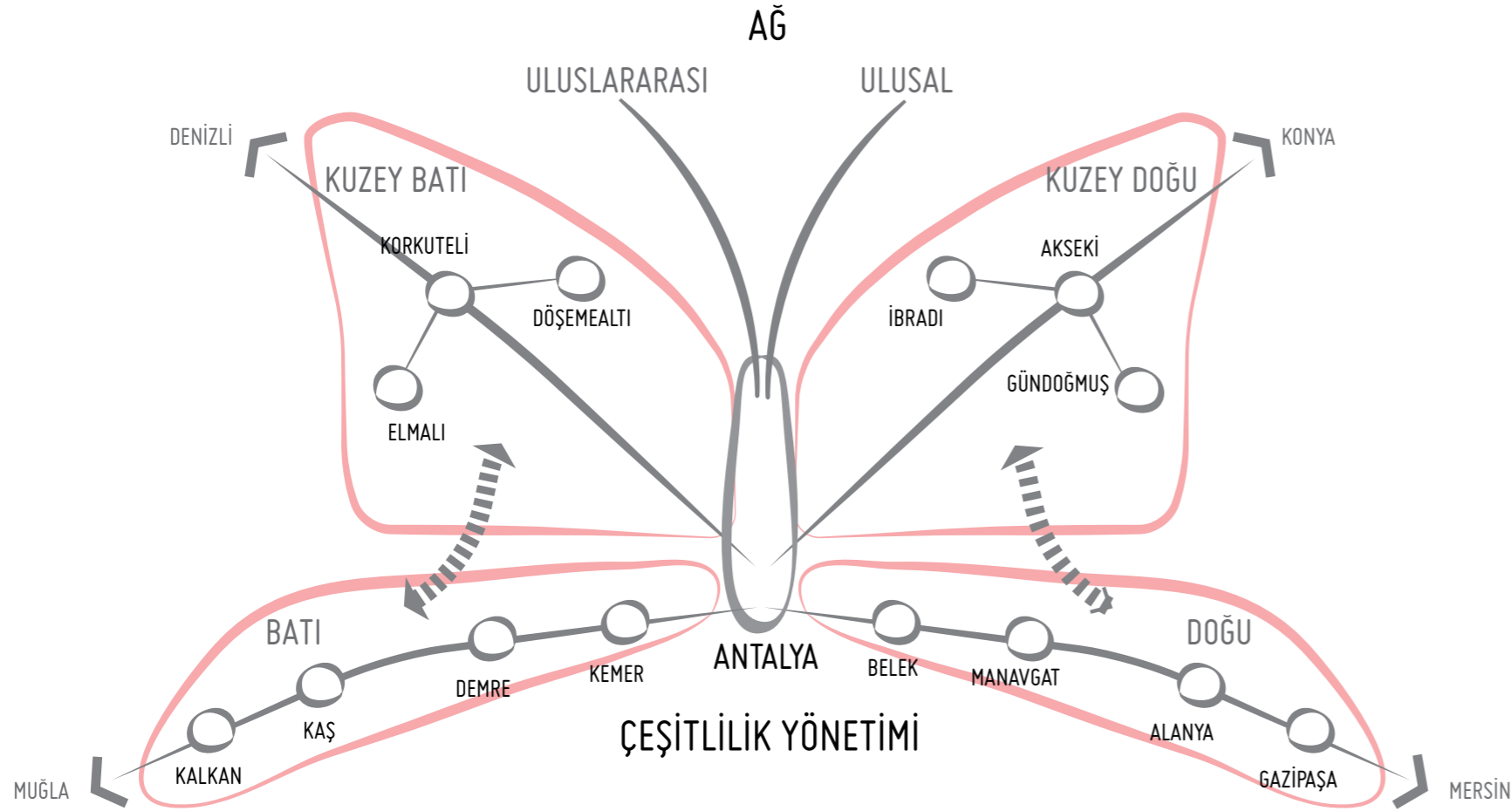
BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

ANTALYA, BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

Antalya, hem ulaşım bağlantıları ile hem de ekonomik ilişkileri ile Batı Akdeniz Bölgesi için olduğu kadar Türkiye için de dünyaya açılan önemli bir kapıdır. Uluslararası tanınırlığını da kullanarak Antalya'nın, bölgedeki en önemli görevi, Göller Yöresi'nin turizm potansiyelini kendi mevcut turizm faaliyetleri ile bütünleştirmek olmalıdır.

Ayrıca, Antalya'nın tarım sektöründe bir yenileşim merkezine dönüşmesi, hem bölgenin diğer illerinde konumlanacak küçük sanayi faaliyetlerine girdi sağlamasını, hem de sektöre yön veren bir önder kent niteliği kazanmasını sağlayacaktır. Dağıtım tesislerinin Burdur-Isparta bölgesinde konumlanması ile tüm Batı Akdeniz ekonomik olarak kalkınırken Antalya'nın doğal çevre özellikleri de korunacaktır.

Antalya, kelebek gibi kıyı ve kırsal arasında bütünlüğü sağlayacak stratejiler geliştirmelidir. kuzey ve güney, doğu ve batı arasındaki ilişki sistemi kelebeğin kanatları ve renklerin uyumu gibi olmalıdır.

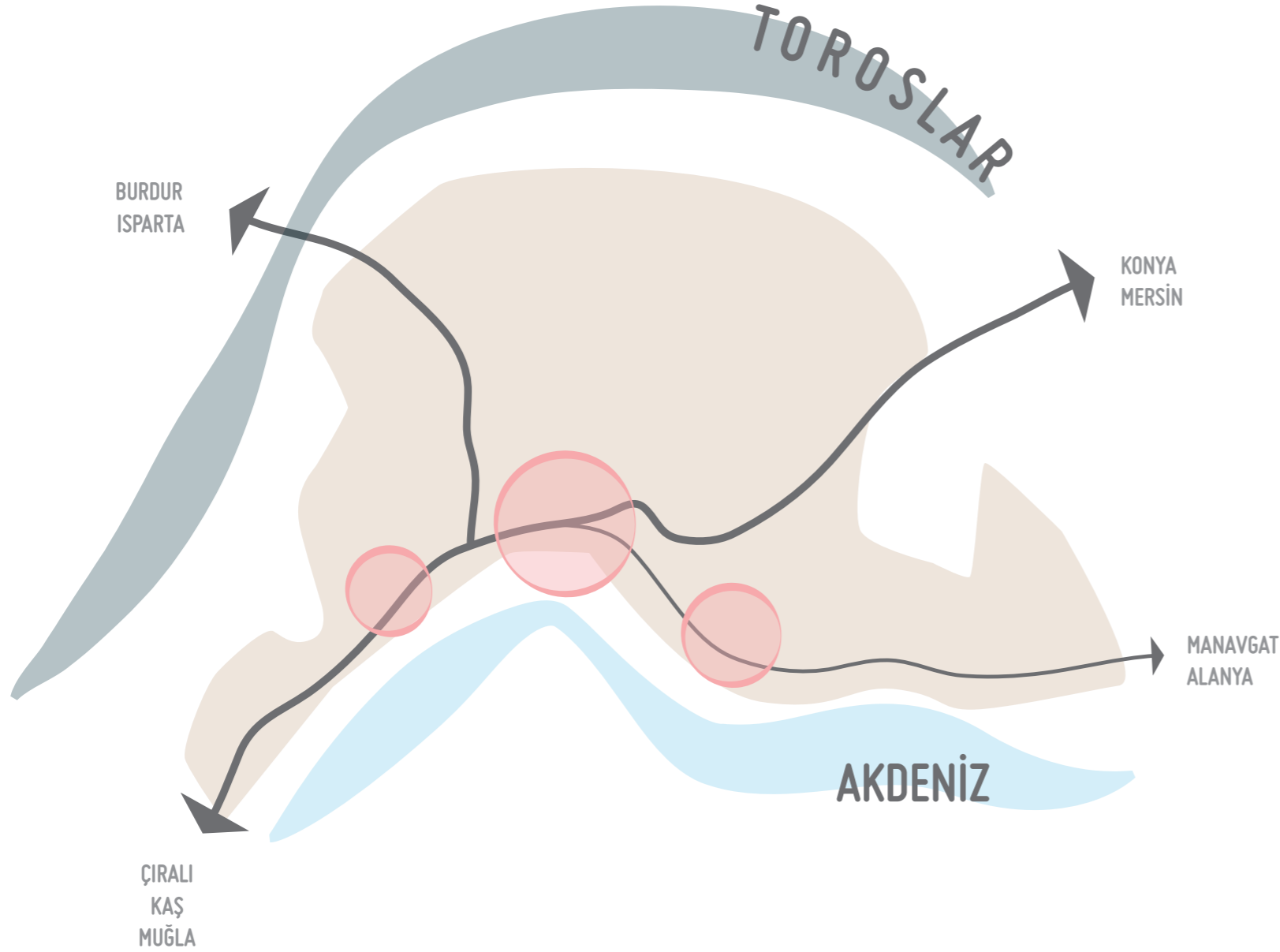

KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Antalya, sosyal ve ekonomik girdilerin yol açtığı hızlı gelişim sürecine, Batı Akdeniz Bölgesi'ndeki ve ülke ekonomisindeki rolünü göz önünde bulundurarak yön vermelidir. Bu süreç ile paralel olarak, aşağıda sıralanan konuların çözüldüğü, fiziksel ve sosyal açılardan esnek bir kent kurgusu oluşturulmalıdır.

- o Koruma-Kullanma Dengesi
- o Kent-Kır Entegrasyonu
- o Sağlıklı ve Güvenli Yeni Yerleşim Alanlarının Oluşturulması
- o Ticaretin Canlandırılması
- o Sektörel Dağılımda Denge
- o Kentin Değişen Sosyal Yapısı
- o Kıyı Alanlarının Yönetimi ve Planlanması
- o Üretim Alanlarının Yönetimi ve Planlanması
- o Kırsal Alanlara Ulaşan Hizmetlerin Planlanması
- o Tarihi ve Kültürel Yapıların Yer Aldığı Bölgelerin Yönetimi ve Planlanması

BÖLÜM

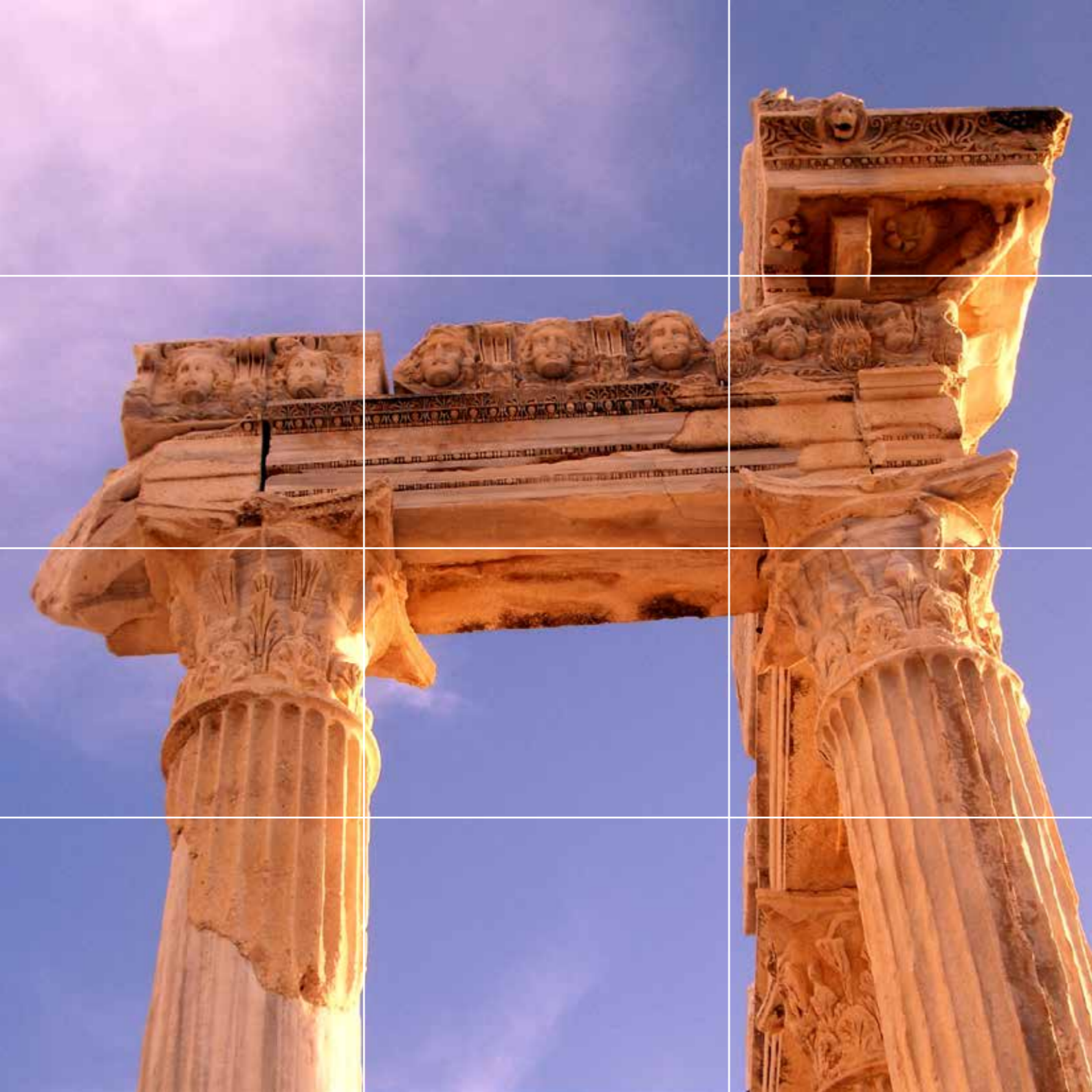
03

VİZYON

Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON
BÖLGESEL KORİDORLARIN ODAK NOKTASI

KENTSEL VİZYON
KUCAKLAYAN KENT ANTALYA

BÖLÜM

04

VİZYON ve EYLEM
ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

VİZYON ÇERÇEVESİ 3 X 3 EYLEM ÇERÇEVESİ

1 FARKLILIK

- 1 **Coğrafya:**
Deniz, Toprak,
Güneş
- 2 **Tarih:**
Antik Çağın
Yıldızı
- 3 **Deneyim:**
Yıllardır Turizm
Kenti

2 TEMA

- 1 **Denge:**
Önceliklerin
Doğru
Belirlenmesi
- 2 **Kontrol:**
Kent
Dinamiklerini
Doğru
Yönlendirme
- 3 **Eşitlik:**
Kentin Bir
Bütün Olarak
Kalkınması

3 STRATEJİ

- 1 **Kalkınma:**
Kaynakların
Etkin Kullanımı
- 2 **Bütünleşme:**
Farklı Grupların
Birleşerek
Büyümesi
- 3 **Dönüşüm:**
Yeni Sektörler
ile "Bir Adım
İleri"

ANTALYA'NIN GELECEĞİ

1 SEKTÖR

- 1 **Turizm:**
Yeni Bir Turizm
Anlayışı,
Yeni Faaliyet
Noktaları
- 2 **Tarım:**
Tarımsal
Üretimde Öncü
Adımlar
- 3 **Kamu:**
Sağlıklı Bir
Toplum Yaratmak

2 PROGRAM

- 1 **Ekonomi:**
Niş Alanların
Doğduğu Bir
Kent
- 2 **Çevre:**
Kıyıyı, Tarihi ve
İnsanı Koruma
- 3 **Toplum:**
Farklı
Parçalardan Bir
Bütün Oluşturma

3 PROJE

- 1 **Kelebek:**
Çeşitliliğin
Yönetimi
- 2 **Yeni yönler:**
Öncelik: Yenilik
- 3 **Dört Mevsim
Yaşam:**
4 Mevsim Sosyal
Canlılık

VİZYON ÇERÇEVESİ

3 FARKLILIK

3 TEMA

3 STRATEJİ

Coğrafya

Denge

Kalkınma

Tarih

Kontrol

Bütünleşme

Deneyim

Eşitlik

Dönüşüm

3 FARKLILIK

1 Coğrafya

Deniz, Toprak ve Güneş

Antalya, Anadolu'nun güneybatı kesiminde konumlanmış bir Akdeniz kentidir. Kent, kuzeyde Toros Sıradagları ile sınırlanmıştır. 640 kilometre uzunluktaki kıyıları, falez kıyı tipinden ince kumul plajlarına kadar farklı tipleri barındırmaktadır. Karain ve Damlatas Mağaraları başta olmak üzere insanlık tarihi açısından önem taşıyan mağaralar ile birlikte Caretta Caretta kaplumbağalarının yumurtladığı plajlardan olan Belek kıyıları da yine Antalya sınırları içinde yer almaktadır. Ilıman iklim özellikleri ile Antalya, Türkiye'de farklı turizm türleri için uygun bir coğrafya üzerinde konumlanmasının yanı sıra, bereketli toprakları sayesinde de tarım faaliyetlerini kent ekonomisinin önemli bir parçası olarak sürdürmektedir.

2 Tarih

Antik Çağın Yıldızı

Antalya topraklarının üzerinde hayat bin yıllardır sürmektedir. Yerleşim hareketleri ise M.Ö. 8. yüzyıldan itibaren başlamıştır. M.Ö. 2. yüzyılda en parlak çağını yaşayan Pamfilya ve Likya bölgelerinden arta kalan, bütün dinler ve uygarlıklar açısından önem taşıyan antik kentlerin kalıntıları hala ayakta olmakla birlikte ören yerleri olarak ziyarete açıktır. M.S. 2. yüzyılda inşa edilen Aspendos Tiyatrosu, halen faal bir tiyatro olarak önemli festivallere sahne görevi görmektedir. Yıllarca canlılığını korumuş bir tarihi bölge olan Kaleiçi kent merkezi de aktif bir ticaret merkezi görevini üstlenmektedir. Antalya'nın tarihi çekirdeği, kentin omurgasının belkemiği olarak kalmıştır.

3 Deneyim

Yıllardır Turizm Kenti

Turizm faaliyetlerinin ülke sınırlarını rahatlıkla aşmaya başladığı 1980'lerden beri Antalya, özellikle yabancı turistler için bir çekim merkezi teşkil etmiş, Türkiye'nin sınır ötesine açılan en önemli kapılarından biri olmuştur. Turizm ve hizmet sektörlerinde sahip olduğu birikimin yanı sıra Antalya, Türkiye'nin en köklü sanat festivallerinden üçüne, Altın Portakal Film Festivali, Aspendos Opera ve Bale Festivali, ve Antalya Piyano Festivali'ne ev sahipliği yapmaktadır. Antalya, kendisini bir adım ileriye götüreceği hareketi yapmak için gereken deneyime sahiptir.

3 TEMA

1 Denge

Önceliklerin Doğru Belirlenmesi

Kentte hızla artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılayacak ekonomik faaliyetlerin Antalya'nın ekosistemine zarar vermesi kabul edilemez. Doğal yapının turizm faaliyetlerinin yıkıcı etkisine maruz kalması riskini yok etmek için, ekonomi-ekoloji dengesinin getirilmesi zorunludur. Antalya'nın dinamiklerinin değişim hızı düşünüldüğünde, "denge" teması vazgeçilmez olmalıdır. Bunun yanında, Antalya'da turizm faaliyetleri, %54 oranıyla kent ekonomisinin belkemiğini oluşturmaktadır. Bu durum, kente belirli bir stabilite kazandırmışsa da, Antalya'nın ülke ve dünya ekonomisindeki herhangi bir terslikten çabuk ve derinden etkilenmesine yol açmaktadır. Antalya'nın giderek büyüyen ekonomisindeki kırılganlığı minimize etmek için, tarımsal üretim başta olmak üzere diğer sektörlerle turizmi dengelemek gerekmektedir.

2 Kontrol

Kent Dinamiklerini Doğru Yönlendirme

Antalya'nın ekonomisi giderek büyümekte, nüfusuna ise yılda 50.000 kişi eklenmektedir. Bu durum, yeni nüfusa hem istihdam sağlanması, hem de doğal yapı unsurları ile sınırlanmış kentte yeni yerleşim alanları açılması gerekliliğini doğurmuştur. Antalya, yeni istihdam alanları yaratarak, nüfus girdisini doğru bir şekilde yönlendirmeli, ekonomik büyümenin devamını sağlamalıdır. Bunun yanında, kentte, yeni nüfusun iskan edileceği kaliteli ve sağlıklı yerleşimler yaratılmalıdır.

3 Eşitlik

Kentin Bir Bütün Olarak Kalkınması

Antalya'da kentsel ekonomik faaliyetlerin yarattığı büyüme, kırsal alanlardaki ekonomik faaliyetlere verilen önemi gölgede bırakmıştır. Güçlü bir ekonomik yapı için kent ile kırsal bir bütün olarak çalışması ve birlikte büyümesi, kırsal alanda yaşayan bireylerin aldıkları kamusal hizmetler açısından kentsel alanda yaşayanlarla eşit hale getirilmesi gerekmektedir. Bunun yanında, yeni gelen nüfus ve yaratılan yerleşim alanları da dahil olmak üzere ilin tüm kesimleri, fiziksel, ekonomik ve sosyal açıdan kaynaklardan eşit olarak yararlandırılmalıdır.

3 STRATEJİ

1 Kalkınma

Kaynakların Etkin Kullanımı

Antalya, bulunduğu coğrafya itibarıyla verimli tarım topraklarına ve su kaynaklarına, bunun yanında ekonomik yapısı itibarıyla kayda değer büyüklükte insan kaynağına sahiptir. Uygun sektörler desteklenerek kaynakların sürdürülebilirliğinin sağlanması, Antalya'nın doğal yapısı kadar ekonomisinin de yıllar boyunca büyümesi için birinci derecede önem teşkil etmektedir.

2 Bütünleşme

Farklı Grupların Birleşerek Büyümesi

İçinde bulunduğumuz 2000'li yıllarda "entegrasyon", Antalya'nın sosyal ve ekonomik yapısı için yaşamsal bir strateji olacaktır. Sosyal yapıda olumsuz farklılaşmalardan ve sınıflaşmadan kaçınmak için Antalya'nın, çektiği yerli ve yabancı nüfusu kucaklaması, tüm sosyal çevrenin bir bütün haline gelmesi gerekmektedir. Bugüne kadar birbirlerinden ayrı gelişmiş sektörler ve aktörler, bugün ekonomik yarar adına birleşmelidir. Üretim faaliyetlerinde üniversitenin desteği alınmalı, akademi-üretici entegrasyonu sağlanmalıdır. Turizm ve tarım faaliyetlerinin bütünleşmesinin yalnız özel girişimlerle değil, yönetsel bir politika olarak benimsenmesi, ekolojik dengenin sağlanması açısından atılacak önemli bir adım olacaktır. Üniversite, kamu ve STK'ların tarihi, doğal ve kültürel değerlerin korunması ve tanıtılması konusunda ortak çalışmaları gerekmektedir. Hiçbir konuda hiçbir aktör Antalya'da yalnız kalmamalı, kent farklı grupların birleşmesiyle kalkınma sürecine devam etmelidir.

3 Dönüşüm

Yeni Sektörler ile "Bir Adım İleri"

Turizm ve tarım sektörlerindeki önemli birikimi ve doğal kaynakları, Antalya'ya ekonomik anlamda bir sonraki sıçramasını yapmak için yeterli hareket alanını sağlamaktadır. Antalya'nın yalnızca Batı Akdeniz için değil, tüm ülke için kendi sektöründe yenilikçi bir önder statüsüne oturma zamanı gelmiştir. Var olan deneyimini kullanarak kent ekonomisine kazandıracığı yeni sektörler, Antalya'nın rekabet edebilirliğini artırarak vizyonunu genişletecek ve uluslararası imajını güçlendirecektir.

3 SEKTÖR

1 Turizm

Yeni Bir Turizm Anlayışı,
Yeni Faaliyet Noktaları

1980'lerden beri Antalya'da gelişen ve ekolojik değerler için yıkıcı etkileri olan kitle turizmi anlayışı, bugün Antalya'nın gelişim hızının olduğu kadar günümüz turizm anlayışının da gerisinde kalmıştır. Antalya, tarihsel ve doğal değerlerinin yanında, köklü festivalleri ve tesisleri ile alternatif turizm türleri için gerekli altyapıya da sahiptir. Yalnızca iklimden güç alan kitle turizmi yerine, kültürel ve doğal değerlerin ön plana çıktığı kültür turizmi ve dağcılık, doğa yürüyüşleri gibi alternatif doğa turizmi faaliyetleri de desteklenmelidir. Mevcut hareketliliğin yaşandığı kıyı koridoru kadar, Antalya'nın doğa turizmi açısından büyük potansiyel barındıran kuzey kesimleri de turizme teşvik edilerek ekonomiye katkı açısından kitle turizmi faaliyetleri ile eşit seviyeye çekilmelidir. Bunun yanında, son yıllarda turizmde evrensel bir eğilim olarak ortaya çıkan sağlık turizmi Antalya'da desteklenmelidir.

2 Tarım

Tarımsal Üretimde Öncü Adımlar

Tarımsal üretimde en son teknolojileri ve en güncel yöntemleri birikimleri doğrultusunda kullanmakta olan kırsal nüfusa farklı aktörlerin destek olması gerekmektedir. Akdeniz Üniversitesi Ziraat Bölümü ve özel girişimcilerin, kırsal alanda ana ekonomik aktivite olarak tarımsal üretim yapan bireylerle işbirliği içinde olması, verimin ve ekonomik faydanın artmasını sağlayacak, Antalya'yı turizm gibi tarımda da, yeni yöntemlerin denendiği öncü bir bölge seviyesine yükseltecektir.

3 Kamu

Sağlıklı Bir Toplum Yaratmak

Türkiye'de nüfusu hızla artan diğer kentlerin yaşadığı fiziksel çevre sorunları, Büyükşehir statüsüne sahip olan Antalya'nın da kaderi olmamalıdır. Nüfusunun devamlılığı için kırsal alanlara ihtiyaçları doğrultusunda hizmet götürülmeli, Toroslara yakın olan yerleşimler ile kent merkezinin ulaşım bağlantıları güçlendirilmelidir. Kent merkezinde nüfusun dengeli dağılımı sağlanmalı, bütün kesimlere yeterli altyapı ve üstyapı sağlanarak sınıflaşmadan kaçınılmalı, merkezin ticari çekiciliğini artıracak uygulamalara gidilmelidir.

3 PROGRAM

1 Ekonomi

Niş Alanların Doğduğu Bir Kent

Antalya, rekabet kapasitesini artırmak için deneyimli olduğu sektörlerde yeni ufuklar açmalıdır. Üretime elverişli iklim kullanılarak yeni tarımsal ürünler ve üretim yöntemleri geliştirilmesi, hem kente, hem endüstri ayağında Antalya ile işbirliği içinde bulunacak Burdur ve Isparta'ya ekonomik katkı sağlayacaktır.

2 Çevre

Kıyıcı, Tarihi ve İnsanı Koruma

Antalya Metropolitan Kenti ve yakın çevresinde yapılacak tüm uygulamalar, oluşturulacak "Yeşil Politika" doğrultusunda ele alınmalı, stratejik projeler ve fizibilite çalışmaları, bu politikaya göre yeniden düzenlenmelidir. Turizm alanında atılacak her adım, sürdürülebilir koruma ve ekolojik planlama ilkeleri ile birlikte düşünülmeli, miras coğrafyaları ve ekolojik açıdan hassas alanları dikkate alacak bir planlama yaklaşımı uygulanmalıdır. Bu "eko-plan"ların tamamlayıcısı olarak Antalya için bir Ulaşım Ana Planı, Yerleşmeler Ana Planı ve Afet Odaklı Stratejik Plan oluşturulması gerekmektedir.

3 Toplum

Farklı Parçalardan Bir Bütün Oluşturma

Türkiye'nin doğu illerinden aldığı yoğun göçün yanı sıra yurt dışı kökenli yerleşik nüfusu da giderek artan Antalya'da, sosyal bütünleşme bir kamu politikası olarak benimsenmelidir. Kültür ve sanat faaliyetleri kadar, Antalya'daki sosyal hayatta önemli bir yeri olan eğitim faaliyetleri de bu politika dikkate alınarak geliştirilmeli, Antalya'ya gelen bireylerde kentten yalnızca ekonomik fayda sağlama değil, kente değer katma isteği de uyandırılmalıdır.

3 PROJE

1 Kelebek

Çeşitliliğin Yönetimi

Antalya'da turizm faaliyetlerinin, batıda Kalkan ve doğuda Alanya ve Gazipaşa'ya kadar uzanan kıyı şeridinde toplanmış olmasına rağmen, kuzeyde Korkuteli, İbradı, Döşemealtı ve Gündoğmuş gibi yüksek yerleşimlerde de önemli bir doğa turizmi potansiyeli mevcuttur. Turizm faaliyetleri konusunda Antalya kıyısının doğu ve batı kanadının, Burdur-Isparta yolunun ikiye böldüğü kuzey kanadıyla ilişkilerini artırması için yerleşimler arasında ulaşımın ve sosyal bağlantıların güçlendirilmesi gerekmektedir. Kuzey kesimde turizm desteklenirken yine ekolojik değerler ile etkin bir denge kurulmasına dikkat edilmelidir.

2 Yeni yönler

Öncelik: Yenilik

Ülke içindeki ve uluslararası nitelikteki tanınırlığı dikkate alındığında, Antalya'nın, eko-turizm, sağlık turizmi, yeşil enerji gibi pek çok farklı ve trend sektörde yenileşimi ve yeni projeleri teşvik etmek için uygun bir bölge olduğu görülmektedir. Antalya, Akdeniz Üniversitesi bünyesindeki teknokent oluşumlarını, özel girişimleri, ve hatta öğrenci oluşumlarını, ilin deneyimli olduğu ekonomik alanlarda yenileşimci projeler oluşturma yönünde desteklemelidir. Sektörlerinde kilometre taşı olarak kabul edilebilecek büyüklükte deneysel tarım projelerine kadar tüm yenilikçi projelerin, önce bir inovasyon bölgesi olarak planlanan Antalya'da uygulanıp, daha sonra Türkiye'ye dağılması, kentin fayda sağladığı ekonomik faaliyeti geliştirerek yalnızca Antalya'ya değil, tüm ülkeye büyük katkıda bulunacaktır.

3 Dört mevsim yaşam

4 Mevsim Sosyal Canlılık

Sektörel faaliyetler arasındaki oransal uçurumdan kaynaklanan mevsimsel durgunlukların giderilmesi, Antalya'da bahar ve yaz aylarındaki canlılığın tüm yıl boyunca korunması gerekliliğini getirmektedir. Yıllardır önemli festivallere ev sahipliği yapan Antalya, yıl boyunca ülke çapında organizasyonları bünyesinde ağırlayarak kendi sektöründe yenilikçi olmanın getirdiği öncü kent imajını pekiştirecektir. Bu durum, aynı zamanda yeni nüfusun kente kolay adapte olmasını da sağlayacaktır.

Antalya'nın tarihi çekirdeğinin çevresinde konumlanan merkezi iş alanı, gelişen kentsel dokuya ayak uyduramamış, kentin lineer olarak genişlemesiyle birlikte yıllar içerisinde yetersiz kalmıştır. Coğrafi engellerle sınırlandırıldığı için daha fazla mekansal yayılma gösteremeyecek olan kente, merkezin doğu ve batı kesimlerinde ticaret fonksiyonlarının halihazırda yoğunlaşmaya başladığı noktalarda düzenlenecek yeni merkezi iş alanları, Antalya'nın yeni çehresini yansıtacaktır.

BÖLÜM

05

ANTALYA'NIN GELECEĞİ
İÇİN 10 TEMEL İLKEANTALYA'NIN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

1. Akdeniz: Bereketli Coğrafya
2. Kimlik: Miras Kentler
3. Çevre: Yeşil Politikalar
4. Esneklik: Değişen Dinamikler
5. Kalkınma: Yeni Ekonomik Sektörler
6. İnovasyon: Niş Ürünler
7. İşbirliği: Farklı Aktörler
8. Bütünleşme: Sosyal Yapı
9. Canlanma: Kentsel Doku
10. Mekansal Planlama: Faaliyet Alanları

AKDENİZ: Bereketli Coğrafya

Antalya, Anadolu'nun güney batısında bulunan Antalya Körfezi'nde, tüm dünya içinde özel bir öneme sahip bir sistem olan Akdeniz'in kıyısına kurulmuş, kuzeyde doğal şekilde Toros Sıradağları ile sınırlanmıştır. 640 km kıyı uzunluğu içerisinde, falez tipi kıyılardan; kuş, memeli, balık, kelebek, Caretta Caretta gibi önemli fauna alanlarına kadar farklı ender bölgeleri barındırmaktadır.

İklim özellikleriyle de bir Akdeniz kenti olan Antalya, 10°C'nin altına düşmeyen sıcaklık değeriyle ve yılda 300 güneşli gün ortalamasıyla hem pek çok tipte turizm faaliyeti, hem de tarımsal üretim için elverişli bir coğrafya üzerine konumlanmıştır.

KİMLİK: Miras Kentler

Antalya'nın kapsadığı topraklar tarih öncesinden günümüze dek pek çok medeniyeti barındırmıştır. Bugün il sınırları içinde, tarih öncesi çağlardan kalma Karain ve Damlataş Mağaraları'nın yanı sıra, antik çağ medeniyetlerinden günümüze kadar gelmiş 12 antik kent, bölgenin geçmişine ışık tutmaktadır.

Aspendos Tiyatrosu, Kaleiçi Bölgesi gibi bazıları yalnızca varlıklarını değil, fonksiyonlarını da yıllardır sürdürmekte olan bu miraslar, turizm potansiyeline girdi sağlamak dışında, Antalya'nın kimliğini bulmasında da önemli bir rehber olarak düşünülmelidir.

ÇEVRE: Yeşil Politikalar

Yıllardır süregelen kitle turizmi faaliyetleri ve ivmeli bir şekilde artan nüfus, Antalya'nın hassas ekolojik dengesi için tehdit oluşturmaktadır. Yenilenemez kaynakları tüketmeden ekonomik ve sosyal dengenin sağlanması, son yıllarda yalnızca ekolojik açıdan hassas alanlarda değil, tüm dünyada kent planlamada evrensel bir gereklilik haline gelmiştir.

Antalya'da yeşil politikalar adına atılacak ilk adım, üst ölçeklere bağlı stratejik projelerin ve fizibilite çalışmalarının çevre duyarlı olarak yeniden ele alınması olmalıdır. Tüm uygulama planları doğal, kültürel ve tarihsel çevre değerleri dikkate alınarak tekrar değerlendirilmeli, "sürdürülebilir koruma" ve "ekolojik planlama" yaklaşımları ile birlikte düşünülmelidir. Rüzgar koridorları, yer altı ve yer üstü su kaynakları ve su havzaları, hava, su ve toprak kirlilikleri dikkate alınmalıdır. Kent merkezini simgeleyen kentsel doku, tek yapı ve doğal envantere ilişkin, yine "sürdürülebilirlik" ilkesi doğrultusunda oluşturulmuş, bütüncül plan kararları ile korunmalıdır.

03

ESNEKLİK: Değişen Dinamikler

Antalya için, öngörülen vizyon itibarıyla yalnızca değişen ülke dinamiklerine değil, hızla değişen kendi dinamiklerine de kolayca adapte olabilecek esneklikte bir stratejik plan oluşturulmalıdır. Doğal kaynakların ve yerleşime açılacak alanların sürdürülebilir şekilde kullanılması, ekonomik sektörler arasında denge sağlanması, planlamanın esneklik ilkesi gereğinden doğan öngörülerdir.

04

KALKINMA: Yeni Ekonomik Sektörler

Antalya, kişi başına düşen milli gelir bakımından iller içerisinde 26. sırayla Türkiye ortalamasının hemen üzerindedir. Yalnızca iklimden güç aldığı için mevsimsel bir aktivite olarak kalan kitle turizmi ve tarım faaliyetleri, il ekonomisini ancak belli bir yere kadar taşımıştır. Antalya'da artan nüfusa istihdam sağlamak ve ekonomik yapıya istikrar kazandırmak için Antalya'ya öncü olabileceği yeni sektörler kazandırmak gerekmektedir. Tarımda yenileşim faaliyetlerinin desteklenmesi öngörüsü, bu gereklilikten doğmuştur.

Antalya'nın doğal çevre değerleri, evrensel bir eğilim olan alternatif turizm türlerine yönelmek için fazlasıyla yeterlidir. Yayla turizmi, foto safari, sportif olta balıkçılığı, kamp-karavan turizmi, mağara turizmi, trekking, dağcılık, yamaç paraşütü, rüzgar sörfü, kaplıca turizmi, tarih turizmi faaliyetleri için Likya Yolu'nda olduğu gibi, Korkuteli, İbradı, Döşemealtı gibi eylem alanları saptanarak turizm alanları çeşitlendirilmelidir. Yıllık güneşlenme değerlerine ve mevcut çalışmalara bakıldığında Antalya'nın özellikle güneş enerjisi olmak üzere yeşil enerji alanında da var olması gerekir. Antalya'da bilim ile yeni yatırımlar, doğru sektörlere yönlendirildiğinde ekonomik büyüme ile istihdam sağlayacaktır.

05

06

İNOVASYON: Niş Ürünler

2000'li yıllarla birlikte teknoloji alanında gelişme gösteren Antalya'nın en önemli üniversitesi olan Akdeniz Üniversitesi, uluslararası alanda pek çok ortağı olan bir bilim parkı ve TÜBİTAK gözlemevinin yanı sıra çeşitli kurumların Ar-Ge birimlerini de bünyesinde barındırmaktadır.

Bugün, Antalya'nın kırsal bölgelerinde hanehalkı ölçeğinde bile tarım faaliyetleri, en güncel bilgi ve yöntemlerle sürdürülmektedir. Tarımsal üretim alanında üniversitenin ve özel girişimlerin inovasyon faaliyetlerine teşvik edilmesinin, yeni ürünlerin ve yöntemlerin keşfine yönlendirilmesinin, Antalya'nın uluslararası bağlantıları da göz önünde bulundurulduğunda, kalkınmaya büyük katkı sağlayacağı açıktır.

İŞBİRLİĞİ: Farklı Aktörler

2 milyon nüfuslu Antalya'da baskın ekonomik faaliyet olan hizmet sektörünün yapısı itibariyle, ekonomiye katılan aktör sayısı çok fazladır. 3 üniversite ve meslek odaları kamuda oldukça güçlü bir konumdadır. Bunların yanında, eğitim ve tarihi değerlerin korunması ve tanıtımı alanları ağırlıkta olmak üzere Antalya'da 53 sivil toplum kuruluşu faaliyet göstermektedir.

Sağlık turizmi, biyodinamik tarım gibi geliştirilmesi öngörülen yeni sektör ve ekonomik değerlerin disiplinler arası niteliklerinden ötürü Antalya'da farklı aktörlerin: üniversitenin, halkın, özel girişimlerin ve kamunun birlikte çalışması, sektörlerin gelişim hızı açısından yaşamsal önem taşımaktadır. Yine alternatif turizm alanlarının kitle turizmi faaliyetlerini dengeleyecek şekilde artışı, STK'lar, üniversite ve ajansları barındıran bir ağ sistemine ihtiyaç duymaktadır.

42

07

BÜTÜNLEŞME: Sosyal Yapı

İşbirliği yalnızca sektörler arasında değil, sosyal gruplar arasında da sağlanmalıdır. Kırsal alana giden hizmet eksikliği Antalya'da yıllardır süregelen bir sorundur. Tarım alanında uygulanacak yeniliklerle Antalya'nın kentsel ve kırsal alanlarının bir bütün olarak kalkınması, kırsal alanlardaki altyapı ve üstyapı sıkıntısının giderilmesi için destek olacaktır.

Bunun dışında, hem Türkiye'nin diğer illerinden hem de yurt dışından gelen yılda ~50.000 kişilik yeni nüfusu kente adapte etme konusunda yönetime büyük görev düşmektedir. Antalya'nın ev sahipliği yaptığı festivaller ve kentte yıllardır ağırlık verilen eğitim ve kültür faaliyetleriyle yeni nüfusun yerleşik sosyal dokuya kolay bir geçiş yapması sağlanmalıdır.

43

08

CANLANMA: Kentsel Doku

Kentte 60'lı yıllardan itibaren yoğunlaşmaya başlayan modern kentsel doku, yeni gelişen alanların dinamiklerine ayak uydurmada yetersiz kalmaktadır. Antalya kentsel alanının doğu ve batı kesimlerde olmak üzere iki yeni merkezi iş alanına ihtiyacı vardır. Sağlıklı bir kentsel yaşam ortamı sağlamak için mevcut kentsel yapı stoku sağlıklılaştırılmalıdır. Uygulama aşamasında üst ölçekli planların ve mevcut onaylı planın verdiği yapılaşma hakları gözetilmelidir. Tüm alanlarda varsa altyapı ve sosyal donatı eksikliklerinin giderilmesi, sağlıklı kamusal alanların oluşturulması öncelik kazanmalı, tek yapı iyileştirmeleri ile mevcut dokunun kullanıcılar tarafından sağlıklılaştırılması hedeflendirilmelidir. Tüm bunlarla kent merkezi daha canlı ve cazibesi yüksek bir hale getirilmelidir.

10

MEKANSAL PLANLAMA: Faaliyet Alanları

Antalya'da ekonomik sektörlerin dengeli bir şekilde gelişmesi için faaliyet alanlarının rakamsal olduğu kadar mekansal olarak da tanımlanması gerekmektedir. Üretim ve hizmet, tarım ve turizm alanları, birbirleri için risk oluşturmayacak şekilde düzenlenmelidir. Yerleşim alanlarının sınırları net olarak doğal yapıya zarar vermeyecek şekilde çizilmelidir. Organize ve örgün kullanım alanları yaratılarak, sürdürülebilir ve devamlı bir sistem oluşturulmalıdır.

09

